

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecătorii: Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Butenco Zinaida xxxxxxxx, născută la xx xxxxxxxxxx
xxxx, originară xxxxxxxxxx, xxxx xxxxxxxxxx, xxxxxxx și
domiciliată xxx xxxx, xx. xxxxxxx, xxx, xx. xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.03.2015 – 03.03.2016;

Instanța de apel: 23.03.2016 – 15.04.2016;

Instanța de recurs: 24.02.2017 – 10.05.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 martie 2016, Butenco Zinaida a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. De către organul de urmărire penală, Butenco Zinaida a fost învinuită de faptul, că la 30 octombrie 2014, aflându-se în biroul de serviciu al șefului-adjunct al Direcției Metode de Achiziții din cadrul Agenției Achiziții Publice, Novacova Zinaida, amplasat pe adresa șos. Hîncești, 53, mun. Chișinău, prezentându-se ca fiind reprezentant al Primăriei mun. Bălți, i-a transmis lui Novacova Zinaida, care este persoană publică în conformitate cu art. 123 Cod penal, o mapă cu documente aferente licitației nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014.

Astfel, organul de urmărire penală pretinde că, inculpatul a camuflat în mapa prezentată, în ambalajul unei ciocolate „Bucuria”, cinci bancnote cu nominalul a câte 200 lei, în sumă totală de 1000 lei.

În continuare, la 03 noiembrie 2014, Novacova Zinaida examinând mapa cu documentele primite de la Butenco Zinaida, a depistat într-o pungă de polietilenă o ciocolată „Bucuria” în ambalajul căreia se aflau cinci bancnote cu nominalul a câte 200 lei, însă înțelegând că aceste mijloace financiare i-au fost oferite drept mită, a anunțat imediat Directorul-adjunct al Agenției, Moșneaga Viorel.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Butenco Zinaida să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare cu amendă în mărime de 2500 (două

mii cinci sute) unități convenționale, iar în baza art. 90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

În motivarea apelului a indicat, că probele cercetate în instanța de judecată, dovedesc în totalitate vinovăția lui Butenco Zinaida în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar în cadrul procesului penal, dreptul inculpatului la un proces echitabil nu a fost încălcat.

A menționat, că declarațiile lui Butenco Zinaida, urmau a fi apreciate critic de către instanță, deoarece reprezintă poziția de apărare a acestuia, dar nu circumstanțe veridice.

Totodată, versiunea relatată de inculpat precum că *„a dus mapa cu documente privind licitația publică nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014 la Agenția Achiziții Publice, însă nu a pus în această mapă careva mijloace financiare”* se combate prin analiza declarațiilor acestuia în ședința de judecată, și anume că a primit mapa cu documente de la Burcataia Elena a verificat-o și în interior nu erau mijloace bănești sau ciocolata.

Mapa a plasat-o într-o sacoșă și a dus-o la Agenție, iar în timpul deplasării nimeni nu a avut acces la această mapă. Mapa respectivă a transmis-o lui Novacova Zinaida, însă fără a verifica în prezența acesteia conținutul mapei.

A subliniat apelantul, că din afirmațiile enumerate rezultă că doar Butenco Zinadia putea să pună ciocolata în care erau camuflate mijloace financiare în sumă de 1000 lei în mapa cu documente, deoarece nimeni în afară de aceasta, nu a avut acces la mapa respectivă.

În opinia acuzatorului de stat, o probă cheie care demonstrează vinovăția lui Butenco Zinaida o constituie declarațiile martorului Novacova Zinaida date sub jurământ în instanța de judecată, potrivit căror Butenco Zinaida i-a transmis banii în sumă de 1000 lei, în scopul de a obține urgentarea examinării dosarului.

Martorul Novacova Zinaida a menționat, că atunci când i-a transmis mapa cu documente, Butenco Zinaida *„a rugat-o să urgenteze examinarea dosarului și a rugat-o să nu-l rețină prea mult la Agenție”*.

Totodată, faptul că anume Butenco Zinaida a pus banii în sumă de 1000 lei în mapa cu documente, este dovedit prin afirmațiile aceluiași martor, care a relatat că Butenco Zinaida a atenționat-o, *„să se uite foarte atent în mapă și a precizat dacă ea va examina și nu altcineva”*.

De asemenea, prin declarațiile martorului Novacova Zinaida este combătută versiunea inculpatului, precum că ar fi transmis mapa cu documente deschisă, deoarece martorul indică că această mapă era din carton, *„legată cu ață”*.

Martorul Novacova Zinaida a declarat că nimeni nu a avut acces la această mapă până ca ea să o deschidă, din motiv că nici o persoană nu are acces în biroul său, iar cheia de la birou se afla la ea. Consideră că aceasta dovedește încă odată că doar Butenco Zinaida a pus banii în sumă de 1000 lei în mapa cu documente.

Faptul că Novacova Zinaida, primul lucru care l-a văzut atunci când a deschis mapa, a fost ciocolata în care erau camuflați banii, depistată pe actele din mapă, denotă că Butenco Zinaida nu putea să nu vadă această ciocolată atunci când a verificat mapa.

A mai relatat acuzatorul de stat că, prin declarațiile martorilor Moșneaga Viorel, Botnari Simion și Grib Ghenadie care au fost membri ai comisiei formate în cadrul Agenției Achiziții Publice pentru ridicarea mijloacelor financiare depistate de Novacova Zinaida, s-a confirmat faptul că anume în mapa cu documente transmisă de Butenco Zinaida lui Novacova Zinaida, a fost depistată o ciocolată „Bucuria” în care erau camuflate 5 bancnote cu nominalul a câte 200 lei fiecare.

De asemenea, martorul Botnari Simion care activa la acel moment în calitate de director al Agenției, a declarat că este exclus categoric ca cineva din angajații Agenției, să fi pus în mapa prezentată de Butenco Zinaida, ciocolata cu mijlocele bănești, din motivul că ei nu ar avea nici un interes în acest sens.

A mai relatat, că „*nimeni nu intră în biroul unui angajat singur, aceasta este o regulă care în Agenție se respectă*”.

Prin conținutul declarațiilor martorului Burcataia Elena, date sub jurământ în instanța de judecată, s-a confirmat faptul, că atunci când Butenco Zinaida a primit mapa cu documente pentru a o transmite la Agenția Achiziții Publice din mun. Chișinău, în mapa respectivă nu era ciocolata sau careva mijloace financiare, din motiv că înainte de a transmite mapa respectivă Burcataia Elena împreună cu Butenco Zinaida au verificat-o, iar în interior „erau doar documente”.

În contextul dat acuzarea de stat a evidențiat, că în cadrul cercetării judecătorești a prezentat probe plauzibile care denotă că, latura obiectivă a infracțiunii săvârșite de Butenco Zinaida a fost realizată prin acțiunea de oferire a mijloacelor financiare în sumă de 1000 lei lui Novacova Zinaida, fapt demonstrat prin declarațiile martorilor, confruntările efectuate și a documentelor și corpurilor delictive anexate la cauza penală.

Novacova Zinaida a indicat direct, că anume Butenco Zinaida este persoana care i-a transmis mapa cu documente unde au fost depistate mijloacele financiare, menționând că nimeni nu a avut acces la această mapă în afară de ea, precum și că Butenco Zinaida a solicitat urgentarea examinării dosarului, atenționând-o să se uite atent în mapă.

De asemenea, faptul că anume Butenco Zinaida a transmis mapa cu documente nu este negat de ultima și este confirmat prin scrisoarea de solicitare a documentelor licitației aferente, unde prin raportul de expertiză grafoscopică s-a constatat că anume Butenco Zinaida a semnat scrisoarea, confirmându-se faptul că tot ea a transmis mapa cu documente.

Apelantul a susținut, că Butenco Zinaida întrunește calitățile generale ale subiectului infracțiunii prevăzute de art. 325 Cod penal, iar Novacova Zinaida întrunește condițiile subiectului special al infracțiunii, fiind persoană publică conform art. 123 Cod penal, fapt demonstrat prin ordinul de numire a acesteia în funcția de șef-adjunct al Direcției Metode de achiziții a Agenției Achiziții Publice.

Latura subiectivă a infracțiunii incriminate lui Butenco Zinaida se exprimă prin intenția directă manifestată de aceasta, prin oferirea mijloacelor financiare necuvenite lui Novacova Zinaida, precum și prin scopul infracțiunii urmărit și anume, de a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției lui Novacova Zinaida.

Astfel, prin fișa postului aferentă funcției lui Novacova Zinaida se demonstrează că în atribuțiile de serviciu îi revenea examinarea și înregistrarea documentelor licitațiilor înaintate, iar din depozițiile lui Novacova Zinaida, reiese că Butenco Zinaida anume acest scop îl avea când a oferit banii, din motivul că, a solicitat urgentarea examinării, menționând să nu rețină mult timp dosarul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința.

4.1. Pentru pronunțarea soluției enunțate, instanța de apel a menționat că din probele verificate în ședințele instanței de apel și prezentate de acuzatorul de stat, nu rezultă vinovăția lui Butenco Zinaida în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, deoarece probele susținute de acuzatorul de stat nu sunt pertinente, concludente și utile, care ar demonstra incontestabil că anume Butenco Zinaida a săvârșit fapta imputată.

Instanța de apel a constatat, că potrivit Ordinului nr. 59-p din 17 iunie 2013, Novacova Zinaida a fost numită în funcția de șef adjunct al Direcției Metode de achiziții a Agenției Achiziții Publice, fiind persoană publică.

La 30 octombrie 2014, Butenco Zinaida deținând funcția de specialist principal în cadrul Direcției Construcții Capitale mun. Bălți, la rugămintea lui Burcataia Elena s-a deplasat în mun. Chișinău, la șeful-adjunct al Direcției Metode de achiziții din cadrul Agenției Achiziții Publice, Novacova Zinaida pentru a prezenta mapa cu toate documentele aferente licitației nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014.

Faptul dat a fost probat atât prin declarațiile inculpatului Butenco Zinaida precum și a martorului Novacova Zinaida care a declarat că anume inculpatul a prezentat mapa cu acte aferente licitației, iar martorul Burcataia Elena a declarat că a rugat inculpatul să ducă mapa cu acte Agenției Achiziții Publice, dat fiind faptul că avea mult de lucru și nu reușea să se deplaseze la Chișinău.

Butenco Zinaida nu a negat că a transmis mapa cu documente, fapt confirmat și prin scrisoarea de solicitare a documentelor licitației aferente, unde prin raportul de expertiză grafoscopică s-a constatat că anume Butenco Zinaida a semnat scrisoarea, confirmându-se faptul că anume ea a transmis mapa cu documente.

La 03 noiembrie 2014, fiind la serviciu și îndeplinind obligațiunile de serviciu, Novacova Zinaida examinând mapa cu documentele primite de la Butenco Zinaida, a depistat într-o pungă de polietilenă o ciocolată „Bucuria” în ambalajul căreia se aflau cinci bancnote cu nominalul a câte 200 lei, iar organul de urmărire penală pretinde că Butenco Zinaida a camuflat în mapa prezentată lui Novacova Zinaida mijloacele bănești enunțate.

Instanța de apel a apreciat ca fiind nefondată opinia procurorului care pretinde că anume Butenco Zinaida a săvârșit acțiuni de corupere activă a persoanei publice, dat fiind faptul că atât inculpatul cât și martorul Burcataia Elena au confirmat că în mapa cu documentele aferente licitației nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014, nu era nimic în afară de actele necesare, ciocolata nu era la momentul transmiterii mapei de către Burcataia Elena lui Butenco Zinaida și nici la momentul când Butenco Zinaida a transmis mapa lui Novacova Zinaida, adică a pus-o pe scaun vizavi de masa de lucru a ultimei.

Instanța de apel a reținut că transmiterea mapei lui Novacova Zinaida a avut loc la 30 octombrie 2014, iar banii camuflați în ciocolată au fost depistați tocmai la 03 noiembrie 2014, adică peste câteva zile.

Totodată, reieșind din declarațiile martorului Novacova Zinaida nu se probează faptul că anume Butenco Zinaida a camuflat mijloacele bănești în interiorul ciocolatei, or, mapa cu documente în interiorul căreia se afla și ciocolata cu mijloacele bănești a fost deschisă de către Novacova Zinaida nu în momentul transmiterii acesteia de către inculpat, dar tocmai peste câteva zile.

Instanța de apel a menționat, că nu pot fi puse la baza deciziei de condamnare a lui Butenco Zinaida privind coruperea activă a persoanei publice nici declarațiile martorilor Botnari Simion, Moșneaga Viorel și Grib Ghenadie, or aceștia doar au făcut parte din grupul care au elucidat cazul, întocmind procesul-verbal prin care s-a constatat fapta respectivă în vederea transmiterii Centrului Național Anticorupție.

Totodată, prin materialele cauzei penale, s-a demonstrat doar faptul că în mapa care se afla la Novacova Zinaida au fost depistate cinci bancnote a câte 200 lei, iar faptul că anume inculpatul a pus aceste bancnote nu a fost demonstrat.

Instanța de apel a considerat nejustificată opinia acuzatorului de stat care consideră că declarațiile inculpatului urmau a fi apreciate critic de către instanță, or, din declarațiile

acestui rezultat că atunci când a primit mapa cu documente de la Burcataia Elena a verificat-o și în interior nu erau mijloace financiare și nici ciocolata.

Aceste declarații sunt confirmate și prin declarațiile martorului Burcataia Elena.

Cu referire la prevederile art. 8 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a apreciat ca nefondată opinia procurorului, precum că inculpatul nu a fost prevenit despre darea declarațiilor false, iar declarațiile acestuia reprezintă o poziție de apărare și nu circumstanțe veridice.

Referitor la afirmația acuzatorului de stat precum că proba cheie care demonstrează vinovăția lui Butenco Zinaida o constituie declarațiile martorului Novacova Zinaida din care reiese, că Butenco Zinaida i-a transmis mijloace bănești în sumă de 1000 lei, în scopul de a obține urgentarea examinării dosarului, instanța de apel a apreciat-o ca neîntemeiată, dat fiind faptul că martorul Novacova Zinaida nu a confirmat atât în ședința primei instanțe cât și în ședința instanței de apel, faptul că anume Butenco Zinaida a transmis direct suma de 1000 lei, or, acesta a relatat doar faptul că inculpatul a adus mapa cu acte și a pus-o pe masa acestuia, însă fără a confirma cu certitudine că la 30 octombrie 2014, în mapă era ciocolata cu suma de 1000 lei.

Faptul invocat de martorul Novacova Zinaida precum că inculpatul a rugat-o să urgenteze examinarea dosarului și să se uite atent în dosar, a fost apreciat critic de către instanța de apel, din motiv că aceste declarații nu au fost probate în coroborare cu alte probe.

Deși mijloacele bănești au fost depistate anume în mapa transmisă lui Novacova Zinaida de către Butenco Zinaida, organul de urmărire penală nu a probat că anume inculpatul este implicat în fapta ilegală de corupere activă.

De asemenea, instanța de apel a respins și declarațiile martorului Botnari Simion care a declarat că este exclus categoric ca cineva din angajații Agenției, să fi pus în mapa prezentată de Butenco Zinaida, ciocolata cu mijloacele bănești, precum și faptul că nimeni nu intră în biroul unui angajat de unul singur, aceasta este o regulă care în Agenție se respectă, din motiv că aceste afirmații se combat prin însăși declarațiile martorului Novacova Zinaida care a relatat în instanța de apel că cheile de la biroul său o au dereticătoarele și directorul agenției, iar în acest sens, organul de urmărire penală nu a efectuat careva investigații.

Instanța de apel a menționat că nu a fost dovedită prezența laturii obiective în acțiunile inculpatului Butenco Zinaida or, în privința acesteia nu s-a demonstrat fapta prejudiciabilă exprimată prin oferirea mijloacelor bănești.

În speță nu a fost constatată intenția directă a inculpatului Butenco Zinaida în vederea urgentării examinării dosarului de către Novacova Zinaida și obținerii unui rezultat pozitiv, or, nu s-a demonstrat că inculpatul are legătură cu licitația nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014, cât și cu agentul economic care a fost câștigătorul licitației în cauză - „Aflux Prim”.

Menținând sentința de achitare, instanța de apel a indicat că, urmărirea penală a fost înfăptuită superficial, învinuirea este abstractă, neconcretă și bazată pe presupuneri.

Din învinuirea formulată nu este clar motivul și scopul care ar fi determinat-o pe Butenco Zinaida să săvârșască infracțiunea de corupere activă, iar de către acuzarea de stat nu au fost respectate prevederile art. art. 281 alin. (2), 296 alin. (2) Cod de procedură penală. Rechizitoriul se limitează la o expunere succesivă a probelor, anume a depozițiilor martorilor și documentelor anexate, fără a se indica care anume probe dovedesc semnele componente ale laturii obiective a infracțiunii, modalitatea concretă de săvârșire a infracțiunii incriminate inculpatului.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului a invocat, că instanța de apel nu a apreciat toate probele prezentate de învinuire și nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel care dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate.

În opinia procurorului vinovăția lui Butenco Zinaida este confirmată prin următoarele probe: declarațiile martorilor Novacova Zinaida, Moșneaga Viorel, Botnari Simion, Grib Ghenadie, Burcataia Elena, precum și prin probele materiale: procesul-verbal de ridicare din 23 februarie 2015, prin care a fost ridicată solicitarea de prezentare a dosarului de achiziții de către Primăria mun. Bălți; procesul-verbal de examinare a documentelor din 24 februarie 2015; procesul-verbal de ridicare din 23 ianuarie 2015 a mijloacelor financiare în sumă de 1000 lei; raportul de expertiză nr. 25 din 19 februarie 2015; raportul de expertiză nr. 46 din 06 martie 2015; Ordinul Nr. 59-p din 17 iunie 2013; Fișa postului nr. 21 în privința funcției de șef-adjunct al Direcției Metode de Achiziții a Agenției Achiziții Publice; Scrisoarea nr. 29/259-3455 din 20 octombrie 2014 în original care confirmă faptul prezentării cet. Novacova Zinaida de către Butenco Zinaida a documentelor privind licitația publică nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014; copia scrisorii nr. 29/259-3455 din 20 octombrie 2014; corpurile delictive.

Sușine procurorul, că pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată circumstanțele descrise în învinuirea înaintată și-au găsit confirmare, atât prin declarațiile martorilor cât și prin corpurile delictive și documentele examinate în cadrul cauzei penale.

Acuzarea este convinsă că probele cercetate în instanța de judecată, dovedesc în totalitate vinovăția lui Butenco Zinaida în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar în cadrul prezentului proces penal dreptul inculpatului la un proces echitabil nu a fost încălcat.

Cu referire la declarațiile inculpatului Butenco Zinaida, acuzarea consideră că acestea urmau a fi apreciate critic de către instanță, din motivul că inculpatul nu a fost prevenit despre prezentarea declarațiilor false, iar acest fapt determină acuzarea să perceapă aceste declarații ca o poziție de apărare și nu ca circumstanțe veridice.

Acuzarea subliniază asupra faptului că inculpatul a înaintat o versiune în cadrul procesului de judecată, „*precum că a dus mapa cu documente privind licitația publică nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014 la Agenția Achiziții Publice, însă nu a pus în această mapă careva mijloace financiare*”, însă această versiune este combătută prin analiza declarațiilor date de Butenco Zinaida în ședința de judecată, și anume:

- Butenco Zinaida a declarat că atunci când a primit mapa cu documente de la Burcataia Elena a verificat-o și în interior nu erau mijloace financiare sau ciocolata;
- mapa a pus-o într-o sacoșă și a dus-o la Agenție, iar în timpul deplasării nimeni nu a avut acces la aceasta;
- mapa respectivă a transmis-o lui Novacova Zinaida, însă fără a verifica în prezența acesteia conținutul ei.

Sușine recurentul, că din afirmațiile enumerate, rezultă că doar Butenco Zinaida avea posibilitatea să pună ciocolata în care erau camuflați mijloace financiare în sumă de 1000 lei în mapa cu documente, deoarece nimeni în afară de aceasta nu a avut acces la mapa respectivă.

Procurorul consideră că o probă cheie care demonstrează vinovăția lui Butenco Zinaida o constituie conținutul declarațiilor martorului Novacova Zinaida date

sub jurământ în instanța de judecată, potrivit căroră Butenco Zinaida i-a transmis suma de 1000 lei, cu scopul de a obține urgentarea examinării dosarului.

Martorul Novacova Zinaida a menționat, că atunci când i-a fost transmisă mapa cu documente, Butenco Zinaida „a rugat-o să urgenteze examinarea dosarului și a rugat-o să nu-l rețină prea mult la Agenție”.

Totodată, faptul că anume Butenco Zinaida a pus mijloacele bănești în sumă de 1000 lei în mapa cu documente, este dovedit prin afirmațiile martorului Novacova Zinaida, care a relatat că Butenco Zinaida a atenționat-o, „să se uite foarte atent în mapă și a precizat dacă ea va examina și nu altcineva”.

De asemenea, prin declarațiile martorului Novacova Zinaida este combătută și versiunea inculpatului Butenco Zinaida, precum că ar fi transmis mapa cu documente deschisă, deoarece martorul a indicat că această mapă era din carton, „legată cu ață.”

Novacova Zinaida a specificat, că nimeni nu a avut acces la mapă până ca ea să o deschidă, din motiv că nici o persoană nu are acces în biroul său, iar cheia de la birou se afla la ea.

Mai mult, prin declarațiile martorului Novacova Zinaida se atestă că în mapa cu documente transmise de Butenco Zinaida au fost depistate mijloacele bănești în sumă de 1000 lei, camuflete într-o ciocolată „Bucuria”, iar imediat ce au fost depistate, aceasta a anunțat conducerea Agenției, mijloacele financiare fiind ridicate de către o Comisie formată din membrii Agenției. Faptul că Novacova Zinaida, primul lucru care l-a văzut atunci când a deschis mapa, a fost ciocolata în care erau camuflete mijloacele bănești, depistată pe actele din mapă, denotă că Butenco Zinaida nu putea să nu vadă această ciocolată atunci când a verificat mapa.

La fel, prin declarațiile martorilor Moșneaga Viorel, Botnari Simion și Grib Ghenadie care au fost membri ai comisiei formate în cadrul Agenției Achiziții Publice pentru ridicarea mijloacelor financiare depistate de Novacova Zinaida, s-a confirmat faptul că anume în mapa cu documente transmisă de Butenco Zinaida martorului Novacova Zinaida, a fost depistată o ciocolată „Bucuria” în care erau camuflete 5 bancnote cu nominalul a câte 200 lei fiecare.

De asemenea, martorul Botnari Simion care activa la acel moment în calitate de director al Agenției, a declarat că este exclus categoric ca cineva din angajații Agenției, să fi pus în mapa prezentată de Butenco Zinaida, ciocolata cu mijloacele bănești, din motivul că ei nu ar avea nici un interes în acest sens.

A mai relatat, că „nimeni nu intră în biroul unui angajat de unul singur, aceasta este o regulă care în Agenție se respectă.”

Totodată, din conținutul declarațiilor martorului Burcataia Elena, date sub jurământ în instanța de judecată, s-a confirmat faptul, că atunci când Butenco Zinaida a primit mapa cu documente pentru a o transmite la Agenția Achiziții Publice mun. Chișinău, în mapa respectivă nu era ciocolata sau careva mijloace financiare, din motiv că înainte de a transmite mapa respectivă, Burcataia Elena împreună cu Butenco Zinaida au verificat-o, iar în interior „erau doar documente.”

Remarcă acuzatorul de stat, că în cadrul cercetării judecătorești au fost prezentate probe plauzibile care denotă că, latura obiectivă a infracțiunii săvârșite de Butenco Zinaida a fost realizată prin acțiunea de oferire a mijloacelor financiare în sumă de 1000 lei lui Novacova Zinaida, fapt demonstrat prin declarațiile martorilor, confruntările efectuate și a documentelor și corpurilor delictive anexate la cauza penală.

Astfel, Novacova Zinaida a indicat direct, la Butenco Zinaida că anume aceasta este doamna care i-a transmis mapa cu documente, unde au fost depistate mijloacele

financiare, menționând că nimeni nu a avut acces la această mapă în afară de ea, precum și că Butenco Zinaida a solicitat urgentarea examinării dosarului, atenționând-o să se uite atent în mapă.

De asemenea, faptul că anume Butenco Zinaida a transmis mapa cu documente nu este negat de ultima și este confirmat prin scrisoarea de solicitare a documentelor licitației aferente, unde prin raportul de expertiză grafoscopică s-a constatat că anume Butenco Zinaida a semnat scrisoarea, confirmându-se faptul că aceasta a transmis mapa cu documente.

Mai remarcă procurorul, că infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal, este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul oferirii mijloacelor financiare lui Novacova Zinaida. Oferirea, este un act unilateral al corupătorului, iar faptul că Novacova Zinaida a respins să primească banii transmiși, nu exclude încadrarea juridică a faptei infracționale, anume sub această formă de realizare a laturii obiective.

La fel, consideră recurentul că Butenco Zinaida întrunește calitățile generale ale subiectului infracțiunii prevăzute de art. 325 Cod penal, iar Novacova Zinaida întrunește condițiile subiectului special al infracțiunii, fiind persoană publică conform art. 123 Cod penal, fapt demonstrat prin ordinul de numire a acesteia în funcția de șef-adjunct al Direcției Metode de Achiziții a Agenției Achiziții Publice.

Latura subiectivă a infracțiunii incriminate lui Butenco Zinaida se exprimă prin intenția directă manifestată de aceasta, prin oferirea mijloacelor financiare necuvenite lui Novacova Zinaida, precum și prin scopul infracțiunii urmărit și anume, de a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției lui Novacova Zinaida.

Prin fișa postului aferentă funcției lui Novacova Zinaida se demonstrează că în atribuțiile de serviciu îi revenea examinarea și înregistrarea documentelor licitațiilor înaintate, iar din depozițiile lui Novacova Zinaida reiese că Butenco Zinaida anume acest scop îl avea când a oferit banii, din motivul că, a solicitat urgentarea examinării, menționând să nu rețină mult timp dosarul.

Acuzarea de stat consideră eronată interpretarea de către instanțele de judecată a faptului că în acțiunile lui Butenco Zinaida nu poate exista latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, făcând trimitere doar la concluziile apărării invocate în susținerile verbale, fără a le corobora cu concluziile și argumentele acuzării enunțate în susținerile verbale și prezentate în formă scrisă.

La fel menționează procurorul, că nu este clară poziția definitivă a instanțelor de judecată față de temeiurile achitării lui Butenco Zinaida, pe măsură ce în partea descriptivă a sentinței și deciziei se indică la lipsa în acțiunile acesteia a laturii obiective și laturii subiective, pe când în dispozitivul sentinței aceasta a fost achitată din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține, că la caz, procurorul contestă decizia instanței de apel în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, invocând dezacordul cu soluția de achitare dispusă de către instanța de apel.

Analizând conținutul cererii de recurs prin prisma temeiurilor de drept invocate de către acuzarea de stat, Colegiul penal constată că argumentele propuse examinării nu și-au găsit confirmare în speță, în sensul casării deciziei recurate, deoarece din textul deciziei se observă, că instanța a analizat obiectiv probele administrate, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de achitare și corespunde prevederilor art. art. 414, 417 Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că argumentele formulate de recurent se axează preponderent pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă la acest punct de analiză instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a acestor instanțe.

Totodată, reieșind din textul deciziei atacate, instanța de recurs remarcă că argumentele propuse spre examinare, au format obiect de discuție și în instanța de apel, la care instanța s-a expus detaliat și amplu argumentat.

Așadar, opozabil celor enunțate de recurent privind examinarea necorespunzătoare și unilaterală a probatoriului administrat în cauză, Colegiul penal, verificând subsidiar materialele dosarului, specifică că judecând apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței de achitare a inculpatului Butenco Zinaida, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate de instanțe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal apreciază ca fiind declarative argumentele procurorului prin care se invocă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, deoarece din textul deciziei recurate se atestă contrariul, și anume faptul că instanța de apel a examinat detaliat fiecare argument propus spre examinare de către apelant.

De altfel, instanța de recurs menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a apreciat ca nejustificată poziția acuzării cu privire la necesitatea aprecierii critice a declarațiilor inculpatului, deoarece versiunea prezentată de inculpat corespunde declarațiilor martorului Burcataia Elena, care a dat declarații fiind preîntâmpinată de răspundere penală conform prevederilor art. 312 Cod penal.

La același aspect, instanța de apel corect a respins și alegația acuzării precum că inculpatul nu a fost prevenit de prezentarea cu bună-știință a declarațiilor mincinoase, iar cele relatate, nu reprezintă altceva decât poziția de apărare a acestuia față de învinuirea înaintată. Or, în sensul prescripțiilor art. 8 alin. (2) Cod de procedură penală, este de înțeles că nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Referitor la sarcina probei ce derivă din art. 6 § 2 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de recurs amintește că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al art. 6 § 2 și obligă, *inter alia* ca sarcina de a prezenta probe să revină acuzării (*hotărârea din 13 ianuarie 2005, în cauza Capeau vs Belgia*).

Cu referire la argumentul procurorului, precum că instanțele de fond nu au apreciat pe deplin declarațiile martorului cheie Novacova Zinaida, care a relatat că Butenco Zinaida „*a rugat-o să urgenteze examinarea dosarului și a rugat-o să nu-l rețină prea mult la Agenție*, precum și „*să se uite foarte atent în mapă precizând dacă ea va examina dosarul și nu altcineva*”, Colegiul penal susține opinia instanțelor de fond că aceste declarații nu au fost confirmate faptic prin careva probe, martorul respectiv neavând careva suport probator în demonstrarea acestei ipoteze.

Mai mult, instanța de apel corect a reținut la acest capitol că deși fapta infracțională a avut loc, întrucât Novacova Zinaida având calitatea de persoană publică a depistat în mapa cu documentele aferente licitației nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014, care urma a fi examinată de ea, un pachet din polietilenă în care se afla o ciocolată „Bucuria” în interiorul căreia se aflau camuflate 5 bancnote a câte 200 lei, totuși organul de urmărire penală nu a prezentat probe concludente, pertinente și utile din care ar rezulta mai presus de orice dubii, că bancnotele respective au fost lăsate în mapa cu pricina anume de către inculpatul Butenco Zinaida; nu a fost demonstrată legătura causală dintre acțiunile inculpatului și scopul acestuia, precum nu a fost elucidat nici motivul lui Butenco Zinaida în vederea săvârșirii infracțiunii de corupere activă.

De asemenea, instanța de apel corect a remarcat și faptul că deși mapa cu documentele aferente licitației nr. 1862/14 din 03 octombrie 2014 a fost prezentată șefului adjunct al Direcției Metode de Achiziții din cadrul Agenției Achiziții Publice a Republicii Moldova, Novacova Zinaida, la 30 octombrie 2014, mijloacele bănești în interiorul mapei respective au fost depistate doar la 03 noiembrie 2014, iar organul de urmărire penală nu a efectuat careva investigații în sensul verificării versiunii privind accesul altor persoane în biroul de serviciu al martorului Novacova Zinaida.

În ceea ce privește mențiunea procurorului precum că nu este clară poziția instanțelor de fond față de temeiurile achitării lui Butenco Zinaida, din moment ce în partea descriptivă a sentinței se indică la lipsa în acțiunile inculpatului a laturii obiective și laturii subiective, iar în dispozitivul sentinței se indică temeiul achitării că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, Colegiul penal menționează că în motivarea unei hotărâri judecătorești se includ acele concluzii și deducții ale instanței, menite să ofere răspunsuri clare și coerente în privința soluției adoptate de judecător.

Astfel, la caz se atestă că în vederea constatării vinovăției sau nevinovăției inculpatului în săvârșirea faptei incriminate de către organul de urmărire penală, era indispensabilă cercetarea multiaspectuală a faptelor inculpatului, inclusiv și ipoteza dacă în acțiunile acestuia se regăsește latura subiectivă și latura obiectivă a infracțiunii de corupere activă.

Având în vedere că în cererea de apel partea acuzării susținând dezacordul cu sentința de achitare a invocat că în cadrul cercetării judecătorești au fost prezentate probe

plauzibile care dovedesc realizarea de către inculpat a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, manifestată prin oferirea de către Butenco Zinaida lui Novacova Zinaida a mijloacelor bănești în sumă de 1000 lei, instanța de apel corect a oferit răspuns la argumentul dat, menționând că latura obiectivă a infracțiunii de corupere activă constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă prin acțiunea de a promite, oferi sau a da unei persoane cu funcție de răspundere, personal sau prin mijlocitor, oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, servicii, privilegii sau avantaje ce nu i se cuvin acelei persoane cu funcție de răspundere.

Potrivit explicațiilor oferite de literatura juridică de specialitate, prin termenul oferi, în sensul art. 325 alin. (1) Cod penal, se subînțelege prezentarea, etalarea, înfățișarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice. Inițiativa oferirii aparține corupătorului, fiind un act unilateral al acestuia. Oferirea trebuie să implice un caracter precis, concretizat printr-o acțiune efectivă, reală, nu imaginară. Este suficient ca oferirea să fie inteligibilă pentru persoana interesată, care, cunoscând nuanțele relevante, să fie în situația de a-i înțelege semnificația.

Față de considerentele prenotate, se formulează concluzia, că instanța de apel corect a reliefat că acțiunile lui Butenco Zinaida nu întrunesc condițiile unei fapte prejudiciabile exprimate prin oferi a mijloacelor bănești.

În concluzie, Colegiul penal conchide că instanțele judecătorești corect au remarcat că deși infracțiunea de corupere activă a avut loc, totuși probatoriul administrat nu dovedește săvârșirea faptei infracționale de către inculpat, astfel, corect a fost indicat de către instanțele judecătorești temeiul de achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Distinct de cele menționate, instanța de recurs enunță și faptul, că criticele invocate în recursul acuzării au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și, cărora instanța de apel, le-a dat o motivare corespunzătoare și argumentată, soluție pe care instanța de recurs o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CțEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (hotărârea *Van de Hurk vs Olanda*, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal este de opinie că soluția instanțelor de fond cu privire la achitarea lui Butenco Zinaida, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, este corectă.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind motivată, mai mult, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de către apelant, a apreciat just probatoriul administrat, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția, iar criticele din recursul declarat, sunt vădit neîntemeiate.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că erorile prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu au fost stabilite în prezenta cauză, drept urmare nu sunt prezente careva motive de a interveni în soluția adoptată de către instanțele de fond în privința lui Butenco Zinaida.

În consecință, instanța de recurs menționează că argumentele invocate de acuzatorul de stat în recursul declarat, sunt neîntemeiate, din care motive se decide inadmisibilitatea acestuia.

7. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui ***Butenco Zinaida xxxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev